

Trestání při recidivě

Abstrakt

Diplomová práce se věnuje tématu kriminální recidiva, která je celospolečenským problémem, jehož řešení by mělo být jedním z cílů trestní politiky státu, a zároveň je i měřítkem její úspěšnosti. V četnosti recidivy se do určité míry odráží účinnost trestních sankcí, efektivita jejich vymáhání, ale i společenské vlivy, jako je například demografické rozložení obyvatelstva či sociální nerovnosti. Recidiva je problémem, který není možné definitivně vyřešit, ale lze se přiblížit ideálu jeho trestání, a tedy účinnému boji proti opakovanému páchaní trestných činů recidivizujícími pachateli.

Na recidivu lze nahlížet z pohledu mnoha vědních disciplín. Pro tuto práci je stěžejní pohled trestněprávní, a jsou v ní tedy popsány právní instrumenty, které slouží k přísnějšímu postihu recidivistů, podmínky jejich užití a jejich vliv na druh a výši trestu. Ačkoliv cílem práce je zmapovat zejména účinné právo, recidiva je přiblížena i v jejím historickém kontextu, neboť tato stránka je klíčová pro pochopení starší judikatury. Částečně je rovněž tuzemská právní úprava srovnána se zahraniční legislativou, která může být užitečnou inspirací pro optimalizaci našeho systému postihu recidivy.

Penologie pohlíží na recidivu čistě jako na opakovaný výkon trestu odnětí svobody. Práce analyzuje, jakým způsobem recidiva ovlivňuje zařazení do typu věznice či jaký vliv má na podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Dále je přiblížen i poměrně mladý diagnostický nástroj SARPO, který byl vyvinut Vězeňskou službou České republiky, a jeho systematika. Jeho výstupem je komplexní zpráva, která je k nahlédnutí coby příloha této práce. Tento systém by mohl být v budoucnu rozšířen a jeho výstupy dostupné soudcům při rozhodování o podmíněném propuštění. Prostor pro zlepšení je i v oblasti speciální recidivy, kde se lze inspirovat například francouzskou legislativou.

Klíčová slova: recidiva, trest, právo